

Svår väg till förpackningsåtervinning i Tyskland

En ny uppgörelse väntas inom det tyska systemet för förpackningsåtervinning. Landets miljöminister Jürgen Trittin anser att det behövs en omfattande rundabordskonferens om fortsatt införande av pant på olika slags förpackningar. Frågan är mycket omstridd.

En lastbil samlar in engångsflaskor i stadsdelen Neukölln i Berlin.

För varje burk får kunden ett kvitto med stämpel som bevis. Kommer kunden tillbaka med båda två, får hon eller han tillbaka sina 25 cent. Om inte, behåller jag pengarna, säger kioskägaren Olaf Roelke i Berlins centrum vid Zimmermannstrasse. Så beskriver en av den tyska huvudstadens många dryckesförsäljare det nuvarande pantsystemet i landet.

Bakom införandet av pantsystemet för dryckesförpackningar låg minimikvoten EU:s förpackningsdirektiv.

De tyska insamlingskvoterna hade sjunkit flera år i rad och av den anledningen infördes pantsystemet. Cirka 72 procent av tyska dryckesförpackningar berördes.

Undantag gjordes i första omgången för engångsflaskor till vin och sprit, saft och mejeriprodukter.

Inför årsskiftet lade Tysk Handel in en protest mot det kommande pantsystemet vid tyska förvaltningsdomstolen i Berlin. Cirka 7 500 företag protesterade. Det var den största samlade protes-

ten i Tysklands historia.

Fyra månader efter införandet av pant på burkar har försäljningen av öl och läskedryck i engångsförpackningar sjunkit med nästan 50 procent. Under samma tid ökade försäljningen av drycker i returförpackningar endast 25 procent.

FJÄRDEDELS MINSKNING

Miljöministern Jürgen Trittin och representanterna för tyska miljödepartementet hänvisar till att även miljöskadliga förpackningar har minskat med 25

procent.

Däremot är den tyska dryckes- och förpackningsindustrin allt annat än nöjd. Dess företrädare hävdar att införandet av pantsystemet lett till stora inkomstförluster för livsmedelsbranschen och massavskedanden.

Vid järnvägstationen Bahnhof Zoo i Berlin klagar flera dryckesförsäljare att inkomsterna har minskat sedan panttvånget infördes. Dessutom går det mycket mera tid åt att ta hand om de återlämnade burkarna, som handlarna nu måste

transportera till återvinningsstationer. Liknande tongångar hörs vid flera av stadens bensenmackar.

Därför har tyska dryckes- och förpackningsindustrin ännu inte gett upp kampen mot pantsystemet.

Förbundet för Tysk Handel hävdar dessutom att situationen efter införandet av pant den 1:a januari i år är mer än kaotisk.

SVARTMÅLNING

Tysklands miljöminister Jürgen Trittin tillbakavisar i april förpackningsindustrins

knings- and

INTERNATIONELLT

Burksamlingsaktion och industrins protestaffisch.

En affisch som påminner om pantsystemets införande.

och handelns påståenden om regeringens skuld. Enligt Trittin är läget för industrins del helt självförvållat. Han anser att industrin och handeln klagat utan anledning.

Med hänvisning till Sverige anser miljöministern sig vara säkert på att det som fungerar i andra länder bör kunna fungera även i Tyskland.

– Regeringen ville inte tvinga fram ett ensidigt beslut om pant utan gick med på en övergångslösning. Kompromissen innebär att dryckesförpackning-

arna lämnas till samma affär som har sålt dem.

Idag ser vi resultatet av denna övergångslösning, konstaterar Jürgen Trittin och upprepar ordet övergångslösning.

Han anser emellertid att det är högt tid att utvidga tyska förpackningsförordningen ytterligare.

– Tilläggsbeslutet om pant på dryckesförpackningar av glas, syntetiskt material, mjukplåt och aluminium kommer under sommaren.

Snart har vi tillräckligt med dryckesautomater att erbjuda till

affärer och företag. I oktober kommer vi att införa ett nationellt retursystem för dessa förpackningar, betonar Jürgen Trittin.

SENT UTE

Miljöministern anser att företag och affärer som inte har beställt dessa automater i tid får skylla sig själv.

– Den som kommer för sent drabbas av livet, säger Trittin och citerar därmed Gorbatsjov inför Berlinmurens fall.

Enligt Trittin bör tyska konsumenterna även räkna med att det

inom kort kommer att införas en pant på miljöskadliga mjölkförpackningar.

NORDISKA LÄNDERNA FÖREBILD

– En del av den tyska dryckesindustrins problem ligger i det faktum att den inte har lyckats enas kring ett nationellt pantsystem, som redan existerar i de nordiska länderna, påpekar Trittin.

Branschen medger visserligen att det i princip var möjligt att införa ett nationellt pantsystem redan den 1 juli i år. Förutsätt-

ningen vore ett slags pantmynt, som skulle kunna användas inom hela handelsbranschen oavsett affärens storlek.

DANSKAR UTEBLIR

Miljöminister Jürgen Trittin avvisar läskedrycksbranschens och handelns påståenden om att pantsystemet leder till ekonomiska förluster.

– Den nuvarande övergångslösningen gynnar däremot mindre och mellanstora livsmedelsaffärer, som behåller pengarna när en del av konsumenterna av någon anledning inte kan lämna sina flaskor i den affären där de köpte dem, konstaterar Trittin.

Enligt honom jämnar det hela dock ut sig i det långa loppet. Införandet och begränsningen av returplikten i Tyskland till enskilda butiker har haft en del negativa följder i första hand för gränshandeln.

Tyska pantavgiften innebär att en tysk packe öl (24 st) blev 50 kr dyrare (1:85 kr i pant/burk) den 1 januari.

Det tillsammans med en tidigare prishöjning med omkring tio kronor per packe har gjort att danskarnas ölinköp i Tyskland har minskat markant.

Danske skatteministern Svend Erik Hovmand räknar med att gränshandeln kommer att minska från 100 miljoner liter år 2000 till omkring 55 miljoner liter 2003.

Under tiden väntar norska anställda och aktieägare hos automattillverkaren Tomra i Norge på att den första tyska storordern av flaskautomater ankommer per fax till företaget i Asker.

TEXT OCH FOTO:
MARKKU BJÖRKMAN